

Дранов В.І.,
викладач вищої кваліфікаційної категорії
відокремленого структурного підрозділу
«Вознесенського фахового коледжу Миколаївського
національного аграрного університету»
м. Вознесенськ

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ШИРОКОЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Професія бухгалтера відноситься до порівняно давніх. Відокремившись з торгівлі, вона успішно розвивалася на протязі сторічч, набуваючи нові компетентності та охоплюючи нові галузі застосування. Формально майбутнє облікової професії забезпечує обов'язковість ведення бухгалтерського обліку усіма суб'єктами господарювання, по суті – потреба інформаційної підтримки управлінських рішень, що забезпечується обліковою системою. У той же час автоматизація бізнес-процесів не залишила осторонь і бухгалтерію.

Сучасний бухгалтер – це і менеджер-управлінець, і аналітик, і досвідчений різнобічний фахівець, що приймає рішення, обґрунтовані законодавчими вимогами, які мінімізують ризики операційної діяльності, демонструє лідерські та комунікативні навички, вміння швидко оцінювати ситуацію і прораховувати можливі ризики, що особливо важливо в бізнесі.

Вважають, що бухгалтера – це консерватори. Але для сучасного бухгалтера таке визначення давно не актуальне. У сучасному світі цінується нестандартне мислення – саме воно дозволяє приймати рішення на поєднанні сухих цифр і різноманітності зовнішніх факторів [8].

Наявність пакетів прикладних програм для організації обліку та управління на підприємствах, в установах і організаціях та мобільних застосунків для обліку діяльності, доходів та витрат підприємствах різних форм власності та розмірів ставить питання щодо актуальності професії бухгалтера в умовах діджиталізації вітчизняної та світової економіки чи, принаймні, змісту професійних знань та навичок. Саме це обумовило потребу у змінах в підготовці фахівців за освітньою програмою «Облік і оподаткування» [1].

Сучасний бухгалтер приймає різноманітність програм для ведення бухгалтерського і податкового обліку, вільно орієнтується в їх перевагах і сам обирає краще рішення для свого підприємства. Він створює бізнес-процеси й ставить розробникам завдання відповідно до облікових політик підприємства. Він управляє новою технологією [9].

На практиці важливу роль дотримання пріоритетів професійної діяльності бухгалтера відіграє те, що у зв'язку з обмеженим штатом йому доводиться:

- самостійно добирати програмні й апаратні засоби для автоматизації роботи системи бухгалтерського обліку;
- налаштовувати бухгалтерське програмне забезпечення;
- самостійно шукати шляхи опанування нових програмних продуктів.

А це потребує наявності належного рівня компетенцій, здобутих при підготовці в учбових закладах, розвитку і вдосконалення компетенцій організаційного характеру, необхідних в умовах конкретного господарюючого суб'єкта.

Сьогодні бухгалтерський облік зазнає змін, у яких задіяні інноваційні процеси створення, зберігання та передачі інформації. Але, необхідно зазначити, що діюча методологія ведення бухгалтерського обліку в нашій державі не завжди відповідає сучасним реаліям, що провокує виникнення низки проблем з впровадженням цифрових рішень.

В останні декілька років у всьому світі трендом розвитку економіки стає цифровізація. Це пов'язано з тим, що проблема єдності інформаційного простору обґрунтована необхідністю прийняття адекватних і повноцінних управлінських рішень та зумовлена достовірністю та своєчасністю вихідних даних.

Завдяки цифровізації з'явилися спеціальні стандарти для ведення бухгалтерського обліку. Також цифровізація сприяє появі нових можливостей для системи бухгалтерського обліку, де збиратимуться дані, що визначають стан внутрішніх соціально-економічних процесів компанії.

Оновлення структури бухгалтерського обліку дозволить зберегти актуальність системи та підвищить конкурентоспроможність з іншими цифровими інформаційними системами.

Розвиток цифрової економіки суттєво впливає на всі сфери людської життєдіяльності, а також на бухгалтерський облік. Саме тому облікові процеси зазнають змін, пов'язаних з інноваційними технологіями передачі та зберігання інформації [7].

Активне впровадження в практику обліку електронного документообігу передбачає цифровий формат всіх документів. Їх можна зберігати у хмарі, отримуючи доступ до даних через спеціальні веб-програми.

В умовах цифрової економіки стало доступним складати бухгалтерську (фінансову) та податкову звітність онлайн, котра формується та публікується на офіційному сайті економічного суб'єкта у будь-який момент часу після реєстрації кожної господарської операції методом подвійного запису безпосередньо у статтях звітності.

У цьому випадку статті фінансової звітності одночасно відіграють роль синтетичних рахунків бухгалтерського обліку. Аналітична інформація про об'єкти обліку заводиться в систему окремо на спеціальних картках, що формуються до кожного об'єкта під час реєстрації господарських операцій, пов'язаних із відповідними об'єктами [2].

Обов'язковими навичками бухгалтера в умовах цифрової економіки є ІТ-навички, що формуються в рамках вивчення дисципліни «Інформаційні системи і технології в обліку». З урахуванням динаміки нормативних змін щодо господарської діяльності та бухгалтерського обліку, а також економічних процесів в Україні та світі доцільно було б ввести в програму дисципліни за освітньою програмою «Облік і оподаткування» елементи чисельного моделювання та програмування. Саме ці навички допоможуть зрозуміти принципи роботи програмного забезпечення при автоматизації обліку та управління і, відповідно, дозволять вирішувати окремі завдання із самостійного програмування облікових рішень за необхідності [5].

Отже, цифрова трансформація економіки та бухгалтерського обліку – це певна сукупність економічних відносин між контрагентами з допомогою електронних каналів інтерактивності з метою зниження трансакційних витрат, тобто звичні відносини замінюються електронним аналогом. Ці перетворення зумовлюють необхідність забезпечення певного рівня довіри до електронної сфери. Необхідне створення безпечних глобальних сервісів, забезпечених міжнародними сертифікатами, універсальними для України та інших країн.

Цифровізація дозволяє підвищити ефективність виробництва та управління, а також дає широкі можливості для нових моделей управлінських рішень на основі прогресивних технологій [3, 4].

З урахуванням вище наведеного, основними перевагами цифрових технологій бухгалтерського обліку є такі:

- розширення функцій віртуального середовища;
- удосконалення методів побудови стратегії ведення бізнесу з урахуванням позицій цифровізації основних процесів, зокрема інструментарію застосування бухгалтерського обліку;
- оптимізація та спрощення цифрових платформ для роботи апарату бухгалтерського обліку;
- мінімізація помилок у обчислювальних розрахунках апаратом бухгалтерії;
- скорочення терміну виконання трудомістких завдань апаратом бухгалтерії.

Список використаних джерел

1. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки : схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://zakon.gov.ua/>

2. Бруханський Р., Спільник І. Цифровий облік: поняття, витoki та актуальний дискурс. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2020. Випуск 3-4. С.7-20.
3. Єршова Н. Розвиток бухгалтерського обліку в умовах переходу до цифрової економіки. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки)*. 2020. № 2. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/6194ce40-65f7-4b75-bb68-a3b93c411309/content>.
4. Спільник І., Палюх М. Бухгалтерський облік в умовах цифрової економіки. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2019. Випуск 1-2. URL: <https://economics.net.ua/files/science/oblik/2022/Tezy.pdf>.
5. Панасюк В., Бурденюк Т., Мужевич Н. Особливості цифрової трансформації обліку. *Галицький економічний вісник*. 2021. № 1. С.70-76.
6. Жук В.М., Попко Є.Ю., Шендерівська Ю.Л. Бухгалтерський облік: перегляд предмету і назви професії. *Облік і фінанси*. 2020. № 1. С.36-44.
7. Король С. Я., Польовик Є. В., Діджиталізація економіки як фактор професійного розвитку. *Modern Economics*. 2019. №18. С.67-73.
8. Головай Н.М., Волинець В.І., Гордополова Н.В. Сучасні тенденції розвитку бухгалтерського обліку та їх вплив на розвиток бухгалтерської професії в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 17. С. 806–809. URL: <http://global-national.in.ua/issue-17-2017/26-vipusk-16-kviten-2017-r-2/3223-golovaj-n-m-volinets-v-i-gordopolova-n-vsuchasni-tendantsiji-rozvitku-bukhgalterskogo-obliku-tajikh-vpliv-na-rozvitok-bukhgalterskoji-profesiji-v-ukrajini>.
9. Качмар О.В. Професія бухгалтера в сучасних умовах. Науковий вісник *Херсонського державного університету*. Серія: Економічні науки. 2014. Вип. 5., Ч.4. С.178-182.